

<https://doi.org/10.26881/rgtn.2025.12>

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI „DOBRY KLIMAT. ŚRODOWISKA AKADEMICKIE SOLIDARNIE NA RZECZ EKOWSPÓLNOŚCI”, GDAŃSK, 28 LISTOPADA 2025 ROKU

W Bibliotece Uniwersytetu Gdańskiego 28 listopada 2025 r. odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Dobry klimat. Środowiska akademickie solidarnie na rzecz ekowspólności”, poświęcona roli uczelni, nauki i sztuki w solidarnym współtworzeniu lepszych sposobów współzamieszkiwania na Ziemi – ekowspólności. W programie znalazły się panele naukowe, dyskusje wydawnicze oraz wernisaż cyklu malarskiego Piotra Józefowicza „Świat, który stworzyliśmy”.

W czasach, gdy kryzys klimatyczny przyspiesza, a dotychczasowe ramy myślenia okazują się niewystarczające, konferencja „Dobry klimat” zgromadziła przedstawicieli środowisk akademickich, badaczy, animatorów społecznych oraz artystów, aby wspólnie poszukiwać odpowiedzi na wyzwania współczesnego świata. Wydarzenie zostało zorganizowane przez: Bibliotekę Uniwersytetu Gdańskiego, Wydział Nauk Społecznych UG (Instytut Pedagogiki, Zakład Pedagogiki Społecznej), Centrum Zrównoważonego Rozwoju UG, Centrum Aktywności Studenckiej i Doktoranckiej UG oraz Gdańskie Towarzystwo Naukowe – Wydział I Nauk Społecznych i Humanistycznych.

Konferencję otworzyli członkowie Prezydium Wydziału I Nauk Społecznych i Humanistycznych GTN: dr hab. Arnold Kłonczyński, prof. UG, Dyrektor Biblioteki UG, oraz prof. Maria Mendel z Instytutu Pedagogiki Wydziału Nauk Społecznych UG, która wygłosiła wprowadzenie do tematyki Konferencji: „*Od meditatio mortis do meditatio vitae*”.

Pierwsza sesja konferencji, moderowana przez dr hab. Sylwię Mrozowską, prof. UG, skupiła się na edukacyjnych i animacyjnych odpowiedziach na antropocen. Dr hab. Katarzyna Jasikowska, prof. UJ, podkreśliła społeczne konsekwencje ocieplania klimatu oraz rolę uczelni w adaptacji i łagodzeniu skutków kryzysu; dr hab. Maksymilian Chutorąński zaproponował refleksję nad pedagogiką nieantropocentryczną; natomiast Staśka Retmianiak, doktorantka UG, pedagożka i animatorka społeczna, przedstawiła praktyczne metody angażowania społeczności w działania proekologiczne poprzez animację i budowanie uważnych wspólnot.

Po przerwie odbył się panel wydawniczy moderowany przez dr Irenę Chawriłską, koordynatorkę More-than-Human Studies Lab prowadzonego w ramach Centrum

Zrównoważonego Rozwoju UG, podczas którego rozmawiano o nowych publikacjach w obszarze humanistyki środowiskowej, istotnych dla ekowspólności. Dr Patryk Szaj, redaktor serii „Humanistyka Środowiskowa” w wydawnictwie słowo/obraz terytoria, oraz tłumacze polskiego wydania książki Roba Nixona *Powolna przemoc i ekologia ubogich* omawiali tłumaczenie i znaczenie tego tekstu dla polskiej debaty o środowisku i eko-sprawiedliwości. Autorki, prof. Maria Mendel i dr hab. Justyna Pilarska, prof. UW, zaprezentowały książkę *Pedagogiczna kultura przestrzenna między Wschodem a Zachodem. Szkice do nie(tylko)ludzkich wymiarów edukacji w antropocenie*, która proponuje nieantropocentryczne pojęcie przestrzeni i przedstawia nowe spojrzenie na edukację w kontekście zmian środowiskowych.

Druga sesja, moderowana przez dr. hab. Arnolda Kłoczyńskiego, prof. UG, do której referaty wygłosili dr Patryk Szaj, dr Andrzej Marzec i dr hab. Justyna Pilarska, prof. UW, dotyczyła kwestii estetyki, poetyki miejsca oraz filozoficznych aspektów tworzenia świata w czasach kryzysu. W wystąpieniu dr. Andrzeja Marca (UAM w Poznaniu) pojawiło się pytanie, czy estetyka jest w stanie „ocalić świat”. Dr hab. Justyna Pilarska, prof. UW, zaproponowała perspektywę japońskich lekcji współzamieszkiwania jako praktycznych wzorców ekowspólności, natomiast dr Patryk Szaj (Uniwersytet KEN w Krakowie) przeanalizował literackie i teoretyczne narracje antropocenu.

Podsumowując konferencję, uczestnicy ustosunkowywali się do notowanych w czasie jej trwania postulatów, zebranych pod hasłem: „Świat do zrobienia: *To do list*”. Sporo z nich znalazło odzwierciedlenie w wywiadach z prelegentami i dyskutantami konferencji, utrwalonych na filmach przygotowanych przez Centrum Zrównoważonego Rozwoju UG oraz Centrum Organizacji Wydarzeń i Produkcji Medialnej UG (filmy są dostępne na YouTube, m.in. <https://youtu.be/PTjffXtREHw>). Z kolei materiał zdjęciowy, dostępny dzięki Centrum Aktywności Studenckiej i Doktoranckiej, dokumentuje atmosferę gorących dyskusji towarzyszących prezentacji pomysłów na *Świat do zrobienia* oraz przebieg poszczególnych sesji („DOBRY KLIMAT”, 2025).

Zwieńczeniem konferencji był wernisaż wystawy malarstwa prof. Piotra Józefowicza z gdańskiej ASP, zatytułowany „Świat, który stworzyliśmy”. Prezentowany w Bibliotece UG fragment cyklu „THE SHOW MUST GO ON” – trwającego od 1985 r. i rozrastającego się o kolejne części – stał się nie tylko artystycznym komentarzem do tematu Konferencji, ale i ważnym wkładem artysty w realizację jej celów. Jak stwierdził Józefowicz: „wieloznaczna, fragmentaryczna narracja obrazów zmusza widza do refleksji nad procesami przemian i odpowiedzialnością za «świat, który stworzyliśmy»”. Wystawa trwała do końca 2025 roku.

Bibliografia

„DOBRY KLIMAT” – środowiska akademickie solidarne w budowaniu ekowspólności. Konferencja i wernisaż w Bibliotece Uniwersytetu Gdańskiego (2025), <https://czrug.ug.edu.pl/dobry-klimat-srodowiska-akademickie-solidarne-w-budowaniu-ekowspolnosci-konferencja-i-wernisaz-w-bibliotece-universytetu-gdanskiego/>.

Szymon Gronowski

Centrum Zrównoważonego Rozwoju UG